DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING

De OOSTPOST verschijnt alle weken des Woensdags. De prijs per jaargang is ƒ 10.— rec. voor *Soerabaya*, en ƒ 12.— rec. franco per post.

Het abonnement geschiedt in eens vooruit voor den geheelen jaargang.

WOENSDAG 23 JANUARIJ.

PRIJS DER ADVERTENTIEN

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN: behalve het segel.

Advertentien met groote letter betalen dubbeld.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 4. VERANTWOORDELIJKE UITGEVER E. FUHRI TE SOERABAYA. 1856.

SOERAT KABAR BAHASA MELAIJOE.

Degenen welke alsnog op dit Maleische weekblad wenschen in te teekenen, worden verzocht voor aanstaanden Zaturdag 26 Jan. daartoe aan het bureau van dat blad zich te melden, om geene vertraging in de ontvangst van de volgende nommers te ondervinden.

H.H. kooplieden die hunne advertentien in de SOERAT KABAR wenschen geplaatst te hebben, kunnen dezelven in de Hollandsche taal inzenden. Voor de vertaling wordt ƒ 1— rec. berekend.

E. FUHRI.
Uitgever.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANTEN,

Van den 12den Jan. tot den 16den Jan. 1856, Nos. 4—5.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot lid in den raad van justitie te Ternate, B. H. J. Rijks, kapitein, militaire kommandant aldaar.

Bij den Raad van Justitie te Amboina.

ONTSLAGEN:

Wegens vertrek, eervol, uit de betrekking van lid, F. W. Schröder, kapitein der infanterie.

BENOEMD:

Tot lid, T. M. G. van Cattenburch, president van de weeskamer aldaar.

Bij den Residentie-Raad te Soerakarta.

ONTSLAGEN:

Eervol, het lid, jonkheer C. L. J. van Hogendorp, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

BENOEMD:

Tot lid, J. P. Schults.

ONTHEVEN:

Eervol, van zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de opzigter bij de kustverlichting op de vierde punt in Straat Sunda F. C. Claus.

Eervol, van de verdere vervulling zijner functien, onder toekenning van wachtgeld, de sekretaris der residentie Menado C. L. von Valentini.

Eervol, wegens ziekte, van de waarneming der betrekking van administrateur der kolenmijn Oranje-Nassau, de eerste luitenant der artillerie voor memorie J. J. ten Siethoff, zijnde hij van „voor memorie bij het leger„ terug gevoerd.

BENOEMD:

Tot opzigter bij de kustverlichting op de vierde punt in Straat Sunda, A. A. Colvoort, partikulier machinist op het landgoed Bekassie (Zuid- en Ooster-kwartier der Bataviasche Ommelanden.)

Tot resident van Rembang, de assistent-resident van Buitenzorg H. C. Bekking.

Tot assistent-resident van Benkoelen (Sumatra's Westkust), de assistent-resident en magistraat te Padang H. M. Andrée Wiltens.

Tot posthouder te Tanara, residentie Bantam, J. P. F. Sijthoff, thans buiten betrekking, laatst kontroleur der eerste klasse bij het binnenlandsche bestuur in de residentie Palembang.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de ambtenaar ter beschikking van den gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden O. H. Balck.

GESTELD:

Ter beschikking van den direkteur der posterijen te Batavia, de klerk bij het postkantoor te Weltevreden J. C. J. Voigt; speciaal om te worden belast met de in ontvangstname, de afgifte en het overbrengen, van de brievenmalen tusschen Batavia en Singapore, met de tusschen die plaatsen varende stoomschepen.

Ter beschikking van den gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden, de opziener der tweede klasse bij de thee-kultuur G. A. van Kesteren.

VOORLOOPIG OPGEDRAGEN:

De waarneming der betrekking van administrateur der kolenmijn Oranje-Nassau, aan den aspirant-ingenieur voor het mijnwezen H. F. E. Rant.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kommies op het residentie-kantoor te Riouw H. G. J. van Naerssen.

Militair Departement.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, buiten bezwaar van den lande, aan den majoor der infanterie jkhr. V. M. de Brauw.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein der infanterie A. J. A. Oudenampsen.

BENOEMD:

BIJ DE ARTILLERIE

Tot adjudant bij den kommandant der veld- en bergbatterijen in de tweede militaire afdeeling op Java, de eerste luitenant C. J. Essers, van dat wapen.

GOEDGEKEURD:

Dat door het Militaire Departement

IS GEPLAATST:

Bij het materieel der artillerie, als adjunkt, de eerste luitenant der artillerie E. H. W. Ubbens.

ZIJN OVERGEPLAATST:

BIJ DE INFANTERIE.

Bij het 5de bataillon (Palembang), de kapitein G. H. Grouw, van het 11de bataillon.

Bij het 12de bataillon, de eerste luitenant J. H. A. Pommée, van het 8ste bataillon.

Bij het 10de bataillon, de tweede luitenant E. A. Crevecoeur, van het 13de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de derde militaire afdeeling (Larentoeka), de tweede luitenant H. van Heijningen, van het 11de bataillon.

BIJ DE ARTILLERIE.

Bij het materieel, de kapitein J. Seelig, van het personeel.

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

De betaalmeester der tweede klasse W. van Baasbank, dienstdoende magazijnmeester der genie te Tjilatjap.

De aspirant-betaalmeester L. H. Meijers, dienstdoende magazijnmeester der genie te Willem I.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

(*Voor het land*) De Resident van Soerabaya brengt bij deze ter kennisse van het algemeen, dat op **Zondag** *den 3den Februarij* a. s. des namiddags ten 5 ure, de postpakketten zullen worden gesloten, bestemd voor de verzending naar Europa met de overland-mail.

SOERABAYA, *De Resident voornoemd,*
16 *Januarij* 1855. VREEDE BIK.

ROOMSCH-KATHOLIEK ARMENBESTUUR.

(*Gratis.*) Ingevolge besluit der hooge regering dd. 8 Mei 1834, zal de driemaandelijksche huiskollecte over het vierde kwartaal van het jaar 1855, gehouden worden op Donderdag den 24 Januarij en de volgende dagen.

Namens het R.-Kath. Armenbestuur,
De Voorzitter,
N. MOONEN.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING

Op Donderdag den 24sten Januarij 1856.

Voor de woning van den kapitein Paul, in het officiers-kampement.

Op Vrijdag den 25sten Januarij 1856.

Voor de toko van de gefailleerde firma Hoekstra Gijsing & Co.

Op Maandag den 28sten Januarij 1856.

Voor de woning van wijlen den kapitein Willemsen, in het officiers-kampement.

Op Dingsdag den 29sten Januarij 1856.

Voor de toko van den heer D. D. van Boeckholtz, in de Chineesche Kamp alhier.

Op Woensdag den 30sten Januarij 1856.

Voor de toko van den heer G. Behrend, in de stad.

SOERABAYA, den 23sten Januarij 1856.

— In den nacht van den 17den is er alhier, op de Grisseesche weg, bij den kapitein D. eene zware diefstal gepleegd, zijnde aldaar gestolen ƒ 989.— rec., ƒ 140.— aan Sp. matten en 3 zilveren lepels. Men verdenkt den bediende, die een paar dagen te voren in dienst was gekomen.

— Den 22sten dezer vertrok van hier naar Nederland Z. M. korvet *van Speijk*, onder bevel van den kapitein-luitenant-ter-zee M. F. Courier dit Dubekart, na gedurende ruim 4 jaar dienst te hebben gedaan bij het eskader in deze gewesten. Met dien oorlogsbodem keerde ook als passagier naar het Vaderland terug de luitenant-ter-zee 1e kl. P. A. Matthijsen, laatstelijk bevelhebber van Z. M. stoomschip *Etna*.

— Op den 5den Jan. is alhier overleden de heer G. Willemsen, kapitein der infanterie, kommandant van het garnizoens bataillon in de 3de militaire afdeeling op Java, ridder der militaire Willemsorde 4de klasse, een der verdienstelijkste officieren van ons leger.

Hij werd 1 September 1819 te Upleward (Friesland) geboren, trad 11 Mei 1836 als milicien bij de 10de afdeeling infanterie in dienst, verwierf achtereenvolgens den graad van korporaal en fourier en vertrok den 12den April 1838 met het schip *Rhoon en Pendrecht* naar Guinea. Na in dat jaar aan de krijgsverrigtingen te dier kust te hebben deelgenomen, vertrok hij naar Oost-Indië, werd den 24 Maart 1841 bevorderd tot 2den luitenant bij het 3de bataillon infanterie en maakte in 1843 de expeditie tegen de zeeroovers in de Indische wateren mede, bij welke gelegenheid hij wegens zijn gehouden gedrag eervol vermeld en den 30sten April 1848 aangesteld werd tot 1sten luitenant. In 1849 nam hij mede deel aan de 3de expeditie tegen Bali, onderscheidde zich andermaal bij deze krijgsverrigting, en werd voor dit loffelijk gedrag door Z. M. begiftigd met de militaire Willemsorde 4de klasse. Den 1sten Dec. 1852 tot kapitein bevorderd, werd hem kort voor zijnen dood het kommando van het garnizoensbataillon in de 3de militaire afdeeling op Java opgedragen.

Het stoffelijk overschot werd in den namiddag van 6 dezer ter aarde besteld. De lange stoet, die het begeleidde, waaronder de kolonel, kommandant der afdeeling en andere hoofdofficieren, gaf de ondubbelzinnigste bewijzen hoe zeer men 's mans verlies betreurde.

Hij laat eene diep bedroefde gade met 6 kinderen, die nog allen te jong zijn om het onherstelbaar verlies te kunnen beseffen, achter, en bezit in het moederland nog een grijzen vader, wiens verzorger hij was.

BATAVIA. — Ll. Donderdag, laat in den avond, is alhier in verzekerde bewaring genomen de persoon van J. F. A......., uit Frankrijk geboortig, als verdacht zich aan de misdaad van poging tot vergiftiging te hebben schuldig gemaakt. De arrestatie vond in het Rotterdamsch Hôtel, alwaar genoemde persoon, die voornemens was den volgenden morgen per zoogenaamden Landmail naar Europa te vertrekken, zijn intrek genomen had, plaats.

De zaak is nog met een digten sluijer bedekt; zoodra ons nadere berigten deswegens geworden, zullen wij ons haasten die onze lezers mede te deelen.

Als een vervolg op het in ons vorig nommer voorkomende, omtrent de arrestatie van den persoon van J. F. A......., kunnen wij nog berigten, dat ll. Zaturdag mede in verzekerde bewaring genomen is de huisvrouw van E. W.., als verdacht zich insgelijks aan het misdrijf van poging tot vergiftiging te hebben schuldig gemaakt. Ook moeten eenige Inlandsche bedienden opgevat en eene, over de zaak veel licht verspreidende, briefwisseling gevonden zijn.

JAPAN. Volgens de laatste berigten uit Japan, was de hoofdstad Jedo door eene aardbeving verwoest. De verwarring was aldaar ten toppunt gestegen. De Keizer en diens familie hadden geen letsel bekomen; doch verscheidene landheeren en zeer vele hooge personen het leven verloren. Het getal dooden wist men niet, maar er was geen plaats om de lijken te begraven, hetgeen in zakken geschiedde. Uit vele waterputten had men vlammen te voorschijn zien komen. (*Java-Bode.*)

NEDERLAND.

— Voor eenigen tijd deelden wij in deze courant een berigt mede, betreffende de arrestatie en overbrenging in het huis van arrest alhier, van zekeren Jacob van Hasselt, als zijnde beschuldigd van bigamie.

Deze onder de zeldzaamheden behoorende zaak diende dezer dagen voor het prov. geregtshof in Noord-Brabant, en stond gen. van Hasselt teregt, als beschuldigd van het, in den band des huwelijks zijnde, aangaan van een tweede

huwelijk vóór de ontbinding van het vorige. Het openbaar ministerie eischte schuldig verklaring en de toepassing der straf volgens art. 340 C. P. De heer mr. Napoleon Sassen trad als verdediger op. Pleiter achtte het, bij de beoordeeling van dergelijke beschuldiging, van belang een blik te slaan op het leven van den man, van dergelijke misdaad aangeklaagd. — Wij hebben gemeend den lezers dezer courant geen ondienst te doen, door hun de voornaamste bijzonderheden uit het leven van den beschuldigde mede te deelen. Wij zullen hierin den pleiter volgen. De beschuldigde werd in 1809 te Rotterdam geboren; zonder middelen om zich in hoogere kringen te bewegen, zocht hij zijn heil in den militairen stand en nam op 20jarigen leeftijd als volontair voor zes jaren dienst. — De oorlog op Java in 1827 vorderde versterking voor 't Indische leger; hij nam dienst naar de Oost, bekwam den graad van sergeant-majoor en vertrok met de expeditie van dat jaar. In de Indien oogstte hij aldra den roem van krijgsman in, onderscheidde zich bij menige gelegenheid, en verwierf de medaille voor den oorlog op Java; tot verdere belooning zijner verdiensten werd hij bij de militaire administratie geplaatst en genoot de achting en het vertrouwen zijner superieuren. — Den 12 Julij 1831 verklaarde hij voor den resident van Rembang, eene inlandsche vrouw, zonder middelen van bestaan, Johanna Catharina Hornung geheeten, tot zijne echtgenoote te nemen. Nagenoeg een tiental jaren leefde hij in vrede en eensgezindheid met gezegde vrouw, die hem twee zonen schonk, maar die vrouw wordt hem ontrouw, bederft zijn huiselijk geluk en noopt hem de gezellin zijns levens te verlaten; die hij altijd met voorkomendheid en liefde had behandeld. De gelegenheid was voor hem daar, om de dienst te verlaten, en hoewel aanspraak hebbende op *f* 1200 's jaars pensioen, zag hij hiervan af, om andere gunsten van het gouvernement voor zijne trouwe dienst te erlangen. Hij verzocht en verkreeg een contract van het gouvernement voor een fabriek en trok de binnenlanden in, zijne aangenomen vrouw op *Soerabaya* achterlatende, bleef gedurende vier jaren op grooten afstand van haar verwijderd, vergaarde zich een redelijk vermogen en besloot alsnu met zijne twee kinderen naar het vaderland terug te keeren. Daartoe behoefde hij een reispas, alvorens deze te erlangen moest hij elk verzet daartegen afwachten. Volgens de voorschriften werden de oproepingen in de *Javasche Couranten* gedaan; geen verzet of stuiting deed zich op, en hij ontving den pas. Het lot van Johanna Catharina Hornung bleef thans onbekend, hij waande haar dood, in welk gevoelen hij eenigen tijd na zijnen terugkeer in Nederland bevestigd wordt, door eenen ouden krijgsmakker, Schumacher, na hem aangekomen, die hem het overlijden van zijne gewezene gezellin bekend maakt. — Hij vestigt zich te Beek bij Nijmegen, verliest daar op het onverwachts zijne beide kinderen, waarop hij besluit die plaats tijdelijk te verlaten en neemt zijnen intrek bij zijnen braven grijzen vader te Cleef. — Daar erlangt hij voor den vrederegter eene acte van zeven getuigen, dat Joh. Catharina Hornung is overleden, krijgt kennis aan een fatsoenlijk en braaf meisje, sluit met haar, *als ongehuwd*, een huwelijk voor den ambtenaar van den burgerlijken stand van Beuningen, woont daar voor eenigen tijd en vestigt zich later te Kuyk. — Daar leeft hij in vrede en rust met zijne vrouw, bij wie hij zes kinderen heeft verwekt; zoo verloopen een tiental jaren zonder dat eenige argwaan hem kwelt, zonder dat iets van Joh. Cath. Hornung werd vernomen. — Maar wat gebeurt, in October 1854 ontvangt hij een anoniem schrijven uit Nijmegen, waarbij hij onderrigt wordt, dat van wege het departement van kolonien onderzoek naar hem wordt gedaan. — Hij blijft onbezorgd, schrijft zelfs den 5den Nov. daaraanvolgende aan het departement, dat hij tot het geven van alle verlangde inlichtingen bereid is, ja toen hij vernam dat het onderzoek voor Joh. Cath. Hornung plaats had, beschouwt hij het een utopie, vreest niet, vlugt niet, maar schrijft naar Soerabaya en vraagt een bewijs van overlijden. Zoo gaat de tijd voort. Intusschen is hem een droevig lot beschoren; den 20 Mei 1855 wordt hij door de gewapende magt uit den schoot zijner familie weg gerukt. Tien jaren trouwe echt, korte dagen voor dat, volgens het *Code d'instruction Criminelle* alle vervolging zou zijn vervallen, wordt hij wegens bigamie opgeligt en moet zich verantwoorden. Wij zullen den pleiter niet verder volgen; plaatsgebrek verhindert ons het regtskundige gedeelte dezer verdediging in den breede mede te deelen; alleen willen wij de vier vragen aanstippen, welke pleiter met zijne gewone welbespraaktheid heeft ontwikkeld: 1° Moet van Hasselt gehouden worden ter goeder trouw in het denkbeeld te hebben verkeerd, dat hij door zijn huwelijk in 1845 geene bigamie pleegde? 2°. Is het huwelijk in 1831 door den beschuldigde aangegaan een wettig huwelijk, heeft het kracht om bij het aangaan van een tweede huwelijk, de toepassing van art. 340 C. P. te eischen? 3°. Van welk effect is een huwelijk, in Oost-Indien gesloten, hier te lande zonder bekendmaking of inschrijving? 4° Is het bewijs geleverd, dat de eerste vrouw nog leeft, waarna spreker tot vrijspraak concludeerde.

Het hof heeft op 31 October uitspraak gedaan en overwogen: 1°. dat de goede trouw van den besch. ten deze niet was bewezen, wijl hij zich bij 't aangaan van het 2de huwelijk als ongehuwd heeft aangegeven; 2°. dat het huwelijk voor den resident van Rembang gesloten was wettig, dewijl het aan de wettelijke vereischte, op Java in gebruik, voldoet; 3°. beschouwde het hof de ten processe overgelegde attestatie de vita van Joh. Cath. Hornung, als authentiek, wijl ze in burgerlijke zaken als zoodanig moest aangenomen, en in strafzaken dus evenmin hare wettige kracht konde ontzegd worden. Het hof heeft mitsdien den beklaagde schuldig verklaard aan bigamie en de verzachtende omstandigheden in deze zaak aanwezig, aannemende, hem veroordeeld tot 5 jaren tuchthuisstraf. De veroordeelde heeft zich onmiddelijk in cassatie voorzien.

DE OORLOG IN EUROPA.

De betrekkelijke stelling der tegen over elkander staande legers te Sebastopol is bijna onveranderd gebleven. Het is niet waarschijnlijk dat de Russen genegen zijn vooralsnog de plaats te verlaten doch het is algemeen bekend, dat aan Gortschakoff de vrijheid is verleend in de Krim te verblijven of wel die te verlaten al naar hem goed dunkt; bij de geallieerden bestaat zekerlijk geen het minste voornemen om huiswaarts te keeren; integendeel nemen zij de meest mogelijke voorzorgen om aldaar den winter door te brengen.

De werken aan den spoor- en rij-weg worden met kracht doorgezet; voor dit doel is eene sterke magt onder den naam van „Leger werklieden" uit Engeland, onder oppertoezigt van Sir Joseph Paxton derwaarts gezonden, door wien zoo men zegt met spoed de best toegeruste werklieden die immer uit Engelsche werkplaatsen afkomstig waren, zijn vereenigd.

Aanmerkelijke aanvoeren van kleederen en voorraad van alle soorten van goederen zijn uitgezonden geworden en de Franschen, Engelschen en alle geallieerden beijveren zich ten sterkste om zich het verblijf zoo zeker en gemakkelijk mogelijk te maken.

De Franschen zijn bezig met eene brug over de Tchernaye te leggen.

De troepen verkeeren in de beste gezondheid, de eenige moeijelijkheden die er bestaan, zijn dat de soldaten van extra werkgelden zoo goed voorzien zijn dat zij zich aan een groot misbruik van den sterken drank overgeven. De kolonel der 3de divisie heeft eene zonderlinge kuur voor dit kwaad voorgesteld, namelijk: het verkoopen van plumb-pudding, welke maatregel, zoo hij verwacht, het geld van drankwinkel of kantine zou afleiden.

Sir William Codrington is aangewezen om generaal Simpson in het bevel over het Engelsche leger te vervangen.

Generaal Canrobert is in Stokholm waar hij met de meeste hulde is ontvangen en men zegt dat dit bezoek ten doel heeft om eindbepalingen te maken, waarbij Zweden en Denemarken zich aan het Verbond aanstaande voorjaar zullen aansluiten, stellende deze het verkrijgen van Finland in geschenk als voorwaarde.

De Fransche bladen geven ons het volgende verslag van eenen moord, door eenen huurkoetsier gepleegd.

Door het hooren losbranden van twee pistoolschoten in het huis No. 83 en de daaropvolgende kreten van „help! moord!" werden de bewoners der Rue d'Enfer in den morgen van den 25sten October jl., ten hoogste verontrust.

Een in de nabijheid zijnde politie-agent spoedde zich op het gerucht derwaarts en ontmoette in het benedenhuis een persoon, die met groote haast zich wilde verwijderen. Hem aanhoudende en in hechtenis nemende, spoedde hij, zich naar de kamer van waar het geschreeuw gehoord was en vond daar een fatsoenlijk gekleed man, liggende op den vloer, zwemmende in zijn bloed, met eene diepe wonde juist boven het oog en eene vrouw over hem heen gebogen.

Men had reeds geneeskundige hulp verstrekt, doch 't werd onmogelijk bevonden om den kogel uit de wond te halen, terwijl het slagtoffer in den loop van den dag stierf.

De dame ondervraagd wordende, verklaarde dat de verwonde haar echtgenoot was, genaamd Juge; en dat hij directeur was der École Normale te Douai. Voor eene uitspanning in Parijs zijnde, huurden zij voor twee dagen geleden eenen wagen voor eene toer in het Bois de Boulogne, terug gekeerd zijnde eischte de koesier 2 francs meer dan het loon en daarover ernstig onderhouden wordende, was deze zeer onbeschaamd.

Haar echtgenoot deed een getrouw verhaal van het gebeurde bij het hoofd der politie, die de huurkoetsier verpligtte om het te veel genoten terug te geven en voor zijne onbeschaamdheid verschooning te vragen.

Op dien morgen dan vervoegde zich de man bij den heer Juge onder voorgeven het geld te willen terug geven en verzocht hem daarvoor eene kwitantie te willen schrijven.

Zonder eenig dralen zette zich de heer Juge aan zijne lessenaar, doch op hetzelfde oogenblik loste de man een pistool regt op zijn voorhoofd.

Mevrouw Juge, die tegenwoordig was, ijlde naar haren echtgenoot onder luid hulpgeschrei, doch op hetzelfde oogenblik loste de man een tweede pistool op haar, waarvan de kogel echter gelukkiglijk slechts door hare kleederen heenging.

De moordenaar werd onmiddelijk naar de Prefectuur der politie gebragt, alwaar hij verklaarde te zijn genaamd Collignon, oud 49 jaren, en ondervraagd wordende zeide hij onbeschaamd, voldaan te zijn over hetgeen hij had gedaan en hij het noodzakelijk oordeelde van tijd tot tijd te bewijzen dat men het regt niet had een huurkoetsier te onderdrukken.

De man had de pistolen in de loop van den morgen gekocht en den geweermaker verzocht die te willen laden.

— Voor omstreeks 40 jaren werd zekere Owen Williams van Bodedern, in Anglesey, volslagen blind.

Hij was toen een man van middelbaren leeftijd en leefde onder dit verschrikkelijk gemis van jaar tot jaar voort, tot dat ten laatste zijne blindheid als onherstelbaar werd beschouwd. Op zekeren dag, ten tijde van de afgeloopen Paschen, in het hoekje van den haard zittende, verkreeg hij eensklaps zijn gezigt terug. De onverwachtheid der verandering en wel van eene verandering als deze verbijsterde hem dermate, dat hij niet dan met groote moeite van de werkelijkheid kon overtuigd worden, van hetgene hem in den beginne als een droom of zinsbegoocheling was voorgekomen.

Zijne dochter, aan zijne zijde gezeten, verschrikte allerhevigst bij zijne uitroeping: — Wie kan zij zijn? Is het mogelijk dat zij mijne dochter zij? — Zij die ik in mijnen geest mij steeds als in de bloeijendste jeugd te zijn voorstelde? Ik aanschouw in haar eene vrouw op wier gelaatstrekken de vernietigende hand des tijds zijne sporen heeft achtergelaten. Ik kan weder alles rondom mij aanschouwen!!! — Deze en dergelijke meer waren de uitdrukkingen die den half verwilderden vader in zijne opwelling ontsnapten. De indruk, die eene dergelijk treffende gebeurtenis maakt, is moeijelijk voor beschrijving vatbaar.

Owen Williams was in zijn 92ste jaar toen deze merkwaardige herstelling, na eene totale blindheid van 40 jaren, plaats greep.

CHINESCHE GENEESWIJZE DER CHOLERA.

Een chinesche zendeling meldt het volgende in de *Civilta Catholica*, dd. 12 Julij:

„Op zekeren morgen, na de mis gelezen te hebben, kreeg ik verschijnselen van de cholera. Ik gevoelde eene moeijelijkheid bij de ademhaling die mij soms tot stikkens toe benauwde. Mij beving eene koude in armen en beenen die zoo sterk was dat ik geen het minste gevoel had van een heet ijzer, hetwelk daarop werd aangewend. Juist op dat oogenblik kwam mij een chineesch Christen bezoeken die, zoodra hij mij zag, zeide: „Vader, gij hebt de cholera."

Ten einde zich verder te overtuigen, beschouwde hij mij onder de tong en de eigenaardige zwarte kleur der aderen aldaar bespeurende, voerde hij aan dat, niettegenstaande ik spoedig een geneesmiddel had gebruikt, ik den nacht niet zoude halen.

Ik verzocht hem voor mij te doen wat in zijne magt was, waarop hij eene gewone speld nam en mij daarmede zoolang onder de tong begon te prikken tot ongeveer 10 à 20 druppels zwart bloed daar uitsijpelde.

Na vervolgens mijne armen zachtjes gewreven te hebben legde hij een band vrij stevig aan ieder mijner vingers en prikte als toen aan de wortels der nagels, zoolang tot uit elk derzelven een paar druppels van hetzelfde bloed te voorschijn traden.

Ten einde als toen zich te overtuigen of de operatie al of niet geslaagd was, prikte hij mij evenzoo in de arm, zeer nabij de ader die gewoonlijk tot het doen eenen aderlating gebezigd wordt en geen bloed ziende uitvloeijen, verklaarde hij de uitkomst voor bevredigend.

Ik gevoelde echter eene verontrustende drukking op de longen. Ten einde deze op te heffen drukte hij de speld tot op twee derden van hare lengte schuin in mijne maagkuil. (Deze operatie wordt door de chinezen het opereren van den hartemond genoemd). Hier vloeide geen druppels bloed uit, doch ik gevoelde mij in een oogenblik geheel verligt, mijn bloed hervatte zijnen omloop, mijne natuurlijke warmte keerde terug en na eene geringe koorts van een uur konde ik mijne diensten weder hervatten.

Deze is de gewone Chinesche geneeswijze. Ik heb dezelve op vijf cholera-lijders zien toepassen en slechts eenmaal niet zien slagen.

INGEZONDEN STUKKEN.

Tot geruststelling van N. (*Oostpost No.* 3) moge dienen, dat ter bevoegde plaatse reeds stappen zijn gedaan om ook hier eene instelling in het leven te roepen in den geest van het gesticht tot verzorging en opleiding van verwaarloosde en hulpbehoevende kinderen nabij Batavia.

N. zal wel beseffen dat eene dadelijke openbare poging om in deze stad zulk eene inrigting te stichten, alle kans hadde afgesneden op eenige deelneming van hare ingezetenen ten behoeve van het gesticht te Batavia.

ADVERTENTIEN.

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 25sten Januarij 1856,

Zal door de Weeskamer, ten Commissie-huize van de gefailleerde firma HOEKSTRA GIJSING & Co., publieke vendutie worden gehouden van eene partij **koopmans-goederen;** waaronder anilla Sigaren, Huiden, Papier, Cassia fistula, Likeur enz., alsmede **kantoor-meubilair.**

SOERABAYA, *De Secretaris,*
11 *Januarij* 1856, (22) PLOEGMAN.

VENDUTIE.

Op de Vendutie van den 29 Januarij aanstaande zal voor rekening van belanghebbenden worden verkocht het **Afgesloopt Bladkoper,** afkomstig van het Nederlandsche schip *Waterloo*, kapitein DUINKER.

Voorts zal op dezelfde Vendutie nog verkocht worden een goed gedresseerd **Sandelwood Rijpaard.**

(41) D. D. VAN BOEKHOLTZ.

VENDUTIE

Op Dingsdag den 12den Februarij 1856,

Voor het woonhuis van E. MARTENS, van een welgeconditioneerden **Inboedel,** waarbij Gepolitoerde Mahonyhouten Meubelen, fraaije Spiegels en Schilderijen, Banken, enz.

(37) MARTENS & CO.

Nog zal op bovenstaande Vendutie verkocht worden, een Engelsche **Vis-a-Vis** met 4 groote, hardloopende **Wagen Paarden.** (38)

HOEFSMEDERIJ.

Groote Passeerbaan, op het erf bij den Veearts VAN DER WEIJDE.

Voor het beslag à *f* 1.— rec. per voet.

Uitsteken der hoeven à 60 duiten per paard.

Men wordt verzocht de paarden aan de smederij te doen bezorgen. (35)

De ondervolgende boekwerken zijn bij den boekverkooper E. FUHRI, in de Heerenstraat, verkrijgbaar.

EERSTE GEDEELTE.

G. VISSERING. Al de boeken des nieuwen verbonds, uit het grieksch op nieuw vertaald.
Dr. L. S. P. MEIJBOOM. Het leven van Jezus, den zoon Gods en den zaligmaker der wereld, wetenschappelijk-populair beschreven. Deel I-II.
H. ZSCHOKKE. Stichtelijke uren.
MORGEN- en avond-gebeden voor christenen.
C. W. VAN DER POT. Bijbelsche familiën. Met platen. Verg. op snede.
S. VAN DISSEL. De bijbel voor kinderen.
Ds. W. FRANCKEN, Az., Christelijk feestboekje.
G. BENNET. De pligten der vrouw. Door J. B. RIETSTAP.
JOHANNES. Blikken in de hut van Oom Tom.
E. W. SCHULZ. Reize in het Beloofde Land. In 1851. Met 29 pl. en ééne kaart.
GRONDWET van het koningrijk der Nederlanden.
WET houdende vaststelling van het reglement op het beleid der regering van N. I.
REGLEMENT op het beleid der regering van Nederl. Indië.
STAATSBLAD van Nederl. Indië. Noman's editie 1846—1854.
J. T. CANTER VISSCHER. Index op het staatsblad van Nederl. Indië.
J. H. DE WAAL. Tweede vervolg-index óp het staatsblad van Nederl. Indië.
Idem. Uitvoerige algemeene index op de wetboeken.
J. J. ABBINK. Het zeeregt en de zee-assurantie-wetten aller volken. 3 dln.
ZEEMANSLEVEN en zeemans-regt. Ervaringen en beschouwingen van een zeeman.
Mr. C. J. FORTUYN. Verzameling van wetten, besluiten en andere regtsbronnen. 3 dln.
Mr. W. J. C. VAN HASSELT. Nederlandsche wetgeving op de scheepvaart. 3 dln.
BEKNOPTE verzameling van de voornaamste bepalingen op het stuk van handel, scheepvaart en nijverheid in Nederl. O. I.
DE JURIDISCHE vraag-al en opmerker. Tijdschrift.
RAUTER. Traité théorique et pratique du droit criminel français. 2 vol.
Mr. J. J. LOKE. Handboek voor notarissen.
Mr. P. MABÉ. Handboek voor notarissen. 4 dln.
J. C. DWARS. Handleiding tot uitoefening van het notarisambt. Tweede druk.
GIDS voor voogden, toeziende voogden, executeuren of boedelberedders, curators voor onder curatele gestelden en bewindvoerders voor afwezigen. Practisch bewerkt, met bijlagen, formulieren, enz.
REGLEMENT voor het weduwen- en weezen-fonds in Nederl. Indië. 1855.
REGLEMENT op de inwendige dienst, de policie en de krijgstucht in Nederlandsch Indië.
J. DROZ. Staathuishoudkunde of de beginselen van de leer des rijkdoms.
A. BLANQUI. Beknopt overzigt van de eerste beginselen der staathuishoudkunde.
F. DE HAMAL. Beginselen der staathuishoudkunde.
ET. DUMONT. Handboekje der staathuishoudkunde, getrokken uit de geschriften van J. BENTHAM.
J. GARNIER. Éléments de l'économie politique
J. DROZ. Économie politique, ou principe de la science des richesses.
E. REBOLD. Algemeene geschiedenis der vrijmetselarij.
OPEN BRIEF aan den WelEerw. ZGel. Heer O. G. HELDRING, ter zake zijner brochure: De Nederlandsch hervormde kerk in Indië.
WIJZE van beheer en toestand der Nederl. Oost- en West Indische bezittingen. 2de druk 1854.
J. J. ROCHUSSEN. Toelichting en verdediging van eenige daden van mijn bestuur in Indie.
HET ENGELSCH bestuur in Oost-Indie vergeleken met het Nederlandsche.
H. J. LION. Analyse der cijfers en beschouwingen voorkomende in het werk: De vermeerdering van Java's bevolking, enz. door Dr. BOSCH.
ALGEMEEN verslag van den staat van het schoolwezen in Nederl. Indië.
BIJDRAGEN tot de taal-, land- en volkenkunde van Nederl. Indië. 2 dln.
Dr. D. LUBACH. Eerste grondbeginselen der natuurkunde van den mensch. Met 167 houtsnêefiguren.
J. H. VAN DEN BROEK. Sporen van de natuurlijke geschiedenis der schepping. 2 dln. Met 1 atlas 2de gedeelte.
HUGH MILLER. Het scheppingswonder. Door Dr. D. LUBACH.
J. J. ALTHEER. Schoedler's boek der natuur. Met 122 fig. Ingeb.
F. KAISER. De sterrenhemel. 2 dln. 2e druk. Ingeb.
G. R. PORTER. De landbouw tusschen de keerkringen. Door W. L. DE STURLER. Met pl. en vign.
TUINBOUW-FLORA van Nederland en zijne oorzeesche bezittingen 12 afl. Met gekl. platen.
J. W. H. CONRADI. Handboek der algemeene ziektekunde.
J. PEREIRA. Over voedsel, voeding en spijsregel. Door Dr. H. VAN DAALEN.
MICHAEL DONAVAN. Beginselen der scheikunde. Door B. J van Roijen.
PROPORTIE van het menschelijk ligchaam.
Dr. J. H. CROOCKEWIT, Hz. Banka, Malakka en Billiton.
Dr. J. A. ISNARD. Zakboek der operative chirurgie. Door Dr. A. F. BAUDUËN.
CH. BERNARD en CH. HUETTE. Handboek der kunstbewerkingen en heelkundige ontleedkunde.
Dr. LA'MERT. Selfpreservation.
C. A. LUTGERT. Tabula medecinae historica.
H. DE BRUIJN. Bijdragen tot de kennis der bouwkunde in Nederl. Indiën. Met platen in portefeuille.
W. C. BRADE. Theoretisch en practisch handboek der bouwkunde. 4 dln.
J. H. HARTE. Handboek van bouwkundige ontwerpen. 4 dln.
F. M. BRUTEL DE LA RIVIÈRE Geschiedenis der bouwkunst.
CH. DELAUNAY. Allereerste gronden der Mechanica. Door F. A. T. DELPRAT. Met houtsnêeplaten. Ingeb.
D. LARDNER en H. KATER. Handboek der werktuigkunde. Door J. DE BRUYN. Met 21 pl.
W. TEMPLETON. Werktuigkundig handboek bevattende praktische regels en tafels, toepasselijk op land-, boot- en locomatief-werktuigen.
F. M. G. DE PAMBOUR. Théorie des machines à vapeur. Avec appendix et un atlas.
J. JARIEZ. Cours élémentaire de mécanique industrielle. 2 vol. 2me édition. Avec pl.
R. ARMSTRONG. An essay on the boilers of steam engine, their calculation, construction, and management with a view to the saving of fuel.
G. A. VAN KERKWIJK. Handleiding tot de versterkingskunst. 3de druk.
J. C. VAN RIJNEVELD. Von Decker's werkdadige strategie.
ZAKBOEKJE van maten en gewigten.
F. J. STAMKART. Over de burgerlijke tijdsbepaling.
HANDLEIDING voor het landmeten.
L. FIGUIER. Histoire des principules découvertes scientifiques modernes. 5 vol.
LÉON RENIER. Encyclopédie moderne. Dictionnaire abrégé des sciences, lettres, des arts, de l'industrie, de l'agriculture et du commerce. 27 vol. reliés et 3 vol. atlas.
T. C. BANFIELD. Organisation de l'industrie. Par E. Thomas.
CONVERSATIONS-LEXICON. Neante Original anflege. 15 Bänder.
GEOGRAPHICAL diagrams.
ASTRONOMICAL idem.
B. BROOKES. A general gazetteer; or, conpendious geographical dictionary,
DE KOOPMAN. Volledig handboek over den koophandel in zijn geheelen omvang, fabriekwezen en nijverheid daaronder begrepen.
F. NOBACH. De koopmansleerling. Door Mr. M. A. M. 's GRAVESANDE GUICHERIT.
W. OUDSHOFF. Volledig theoretisch en prachtisch handboek voor het Italiaansche en koopmansboekhouden. Ingeb.
DAATJE's woordenboek voor de keuken.
BEKNOPTE handleiding tot het vetmesten van dieren.
WETENSCHAPPELIJKE blaadjes.
J. W. SOBOLEWSKI. Polen en Hongarije voor en gedurende den vrijheids oorlog in 1849.
GRAAF ORLOFS reizen en lotgevallen. Nieuwe togten op mijn stoel; van de kaap de Goede Hoop naar Madras. Door een neefje van Klikspaan.
MR. J. C. F. VAN HEERDT. Mijne reis met de land-mail. M pl. en eene kaart. (27)

Bij acte den 16den Januarij 1856, ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris te *Soerabaya* verleden, is tusschen Mejufvrouw MARIE ELZA MARTENS en den Heer DIRK MAURITZ MARTENS, beiden te *Soerabaija*, eene vennootschap aangegaan tot het drijven van handel in het algemeen onder de firma **MARTENS & CO**, gevestigd te *Soerabaija*, voor den tijd van twee jaren, ingegaan met den eersten Januarij 1856 en waarvan beiden de handteekening hebben. EEKHOUT,
Notaris.

Van af ultimo December 1855 heeft de firma E. MARTENS opgehouden te bestaan, voor de liquidatie zal als vroeger worden geteekend met bijvoeging **in liquidatie.**

Dank zeggende voor de begunstiging tot dus verre genoten, beveelt zich de ondergeteekende voor onderstaande firma op nieuw aan.

SOERABAYA, (40) E. MARTENS.
16 *Januarij* 1856.

De zaken tot dus verre onder de firma **E. Martens** gedreven, zullen van af 1° dezer door ons beiden voor gezamentlijke rekening onder de firma **Martens & CO** worden gecontinueerd, terwijl wij ons minzaam aanbevelen.

SOERABAYA, (39) E. MARTENS.
16 *Januarij* 1856. D. MAURITZ MARTENS.

De Aanspreker C. LUFTING, houdt zich onledig met het Graveren van uitstekende en instekende Letters. (31)

De Heeren G. LEBRET en D. DE CLONIE MACLENNAN, zijn generale gemagtigden van
PASOEROEAN, **G. J. GRAICHEN.**
Januarij 1856. (32)

Wordt verlangd voor de terugreis naar *Nederland*, een geëxamineerd **SCHEEPSDOCTER**, zullende hem verleend worden vrije passage, benevens verdere voordeelen, nader te bepalen. Adres bij den uitgever dezes. (34)

LOGE DE VRIENDSCHAP.

Leerl.·. Rec.·. L.·. op *Maandag den 28sten Januarij*, des avonds ten 7 uur, in het LOGE-GEBOUW.
Namens den R.·. M.·.
J. HAGEMAN, J.C.z.
(33) *Secretaris.*

REGTSTREEKS UIT NEDERLAND ONTVANGEN:

Een Factuur geruite en effen Zijden Stoffen, zwarte zijden Halsdoeken, gebrocheerde Neteldoeken, Franjes, enz.

Op nieuw voorhanden een groote voorraad Haantjes- en Valken Bier, Roode Wijn en Rhijnwijn, Champagne, Scellery Mousseux, enz. enz.
(24) S. H. WANDERS.

EEN PAKHUIS TE HUUR.

Te bevragen bij
(23) Mevr. DU BUY.

ONZE TIJD.

DEEL XV.
Verkrijgbaar bij F. FUHRI.

OP NIEUW ONTVANGEN:

Verscheidene soorten van roode en witte Wijnen.
Engelsche, Beijersche en Hollandsche Bieren.
Fransche Sirops Assortis, op heele en halve bottels.
„ Vruchten op Water en Brandewijn.
Hollandsche en Engelsche Zuren.
Fijne Liqueuren en Bitter in soorten.
Engelsche en Fransche Mosterd.
Hollandsche en Fransche Conserves.
Juliennes.
Champignons.
Puike Hammen en Boter, pas aangebragt.
Bloemkool en Anchovisch in potten. Idem.
Pruimedanten in blikken.
Gerookte Zalm, „
Ossenhaasjes, „
Saucijs de Bologne, „
Olijven en Kapeirjes.
Engelsche Geleijen.
Manilla Sigaren. no. 2 van 1854.
Eau de Cologne van het merk HES.
Zoomede verscheidene andere provisiën tegen billijke prijzen, bij
(25) DE CHARON DE ST. GERAIN.

EEN BOVENHUIS TE HUUR.

Te bevragen bij E. FUHRI.

ZWARE ROOK- en PRUIMTABAK en GOUDSCHE PIJPEN, bij
(15) E. MARTENS.

BIJ VAN DRIESSCHE

PAS ONTVANGEN,

De ondervolgende schoolboekjes.

A. B. boekje van het oud, en nieuw Model.
1 tot 6 stukjes leesboekjes, 1ste beginnende.

Anslijn.

Brave Hendrik, Brave Maria.
1 tot 5 stukje, Raadgevingen en onderrigten.
Leesboek 2de klasse.
Natuur- aardrijkskundige mengelingen, 1-2 stukje.
Oefeningen kunstmatig lezen, 1-2 stukje.
Nederduitsche spraakkunst.

Strabbe.

Eerste beginselen rekenkunst, 1 tot 4 stukje.

Baudet.

Rekenboek, 1 stukje, 1 gedeelte.
2de stukje 2de gedeelte.
2de stukje.
8 stuks Fransche oefeningen.

Oudemans.

1ste beginselen der Nederlandsche taal.
Idem voor middelste klasse.
De Gelder, 2 Deelen.
De Gelder, vragen en antwoorden.

Scheerder.

Allereerst aardrijkskundig schoolboekje.
Aardrijkskundig schoolboekje vragen en antwoorden.

Engelberts.

52 Aardrijkskundige lessen.

Knuivers.

Geschiedenis des vaderlands tot op onzen tijd.
Voornaamste gebeurtenissen en merkwaardigheden.

Bosch.

Geschied aardrijkskundige beschrijvingen der Nederlandsche Oost- en West-Indische bezittingen. (26)

PUIKE GRASBOTER

Per *Telegraph* ontvangen, bij
(14) E. MARTENS.

Op nieuw eenige weinige Ex. voorhanden van de plaat, voorstellende
DE INNEMING VAN SEBASTOPOL
bij (43) E. FUHRI.

129ste Frankforter STAATS-LOTERIJ

gewaarborgd en geautoriseerd door het Gouvernement der Vrije Stad Frankfort aan den Main.

KAPITAAL: EEN MILLIOEN 828,450 GULD
bestaande uit
26,000 Loten met 13,600 Prijzen en 11 Premiën

De hoogste kansen zijn: *f* 200,000, *f* 150,000, *f* 120,000, *f* 115,000, *f* 112,000, *f* 110,000, *f* 105,000, *f* 104,000, *f* 100,000, *f* 50,000, *f* 20,000, *f* 15,000, *f* 12,000, *f* 10,000, *f* 6000, *f* 5000, *f* 4000, enz. enz.

Plannen en Loten voor deze welbekende en voordeelige Loterij, zijn van heden af te bekomen door tusschenkomst van den heer **H. M. van Dorp**, te Batavia.

Men wordt verzocht vroegtijdig genoeg zijne bezit der Loten te geraken. De Lijsten van elke trekking worden terstond per Mail afgezonden, terwijl tevens geremitteerd wordt voor de eventueel gewonnen prijzen. SCHWARZSCHILD-SONS,
Bankiers en aangestelde Gouvernements Collecteurs, Frankfort a/M.

PRIJS DER LOTEN:

Een geheel Lot *f* 120. Een half Lot *f* 60.
Een kwart Lot *f* 30.

Voordeelen worden genoten bij het nemen van meerdere Loten:
4 geheele of 8 halve of 16 kwart Loten kosten slechts *f* 450.
10 geheele of 20 halve of 40 kwart Loten kosten slechts *f* 1100. (546)

Thermometers, Waterpassen in koper gevat, fraaije Verwdoozen, Teekendoozen, Kasboeken en Notitieboekjes in alle formaten, pas ontvangen
(20) E. FUHRI.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

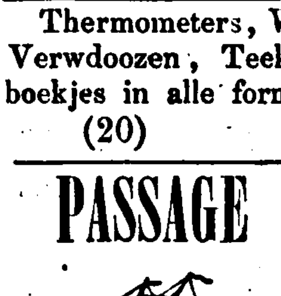

Wordt aangeboden met het snelzeilend Nederl. schip *PROVINCIE DRENTHE*, Kapt. H. BECKERING. Deze bodem, waarvan uitrusting en inrigting bijzonder zijn aan te bevelen, voert een bekwamen Dokter en zal tegen het einde van *Februarij* van *Probolingo* direct naar *Nederland* vertrekken.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij
De Agenten,
(42) SCHIMMELPENNINCK & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Wordt aangeboden met het snelzeilend barkschip *CORNELIA*, kapt. T. B. JASKI, hebbende uitmuntende inrigtingen voor den overvoer van Passagiers, zoowel voor familiën als voor bijzondere personen.

Nadere informatiën te bekomen bij den Gezagvoerder in het *Hotel Montoft* of bij

SOERABAYA, *De Agenten alhier,*

11 *Januarij* 1855. (21) ADAM & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Wordt aangeboden met het snelzeilend Barkschip *SOUBURG*, gevoerd door H. B. L. EVERS. Genoemde bodem is uitmuntend voor den overvoer van Passagiers ingerigt, heeft ruime, luchtige hutten, benevens eene groote badkamer. Aan boord bevindt zich een geëxamineerd Scheepsdocter.

De echtgenoote van den gezagvoerder zich aan boord bevindende, is deze gelegenheid ten sterkste voor den overvoer van familiën en kinderen aan te bevelen.

Het schip zal vermoedelijk tegen de eerstehelft van Februarij regtstreeks van hier vertrekken.

Nadere informatien te bekomen bij den gezagvoerder in het *Hotel Montoft*, dan wel bij

De Agenten,

(28) J. F. VAN LEEUWEN & CO.

GEBOORTEN.

Bevallen van een' *ZOON* L. A. DESCELLES, CARON.

Soerabaya, 18 *Januarij* 1856. (36)

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

L. Meijer, Johan, D. Soerabaija 18 Jan. — C. J. van der Willigen, Peereboom, D. Salatiga 1 Jan. — A. P. Veenstra, Gesselschap, D., Rembang 2 Jan. — J. A. E. Suijk, Wiederhold, Z., Pasoeroean 3 Jan. — J. B. A. Verenet, Hemmelder, D. Batavia 10 Jan. — H. G. Bédier-Prairie, Muhlenfeld, Z., Batavia 15 Jan.

Getrouwd:

G. A. de Lange met M. J. J. Wiggers van Kerchem, Batavia 10 Jan. — K. L. T. Scharten met J. L. P. Nolten, Soerakarta 31 Dec.

Overleden:

J. P. van der Weide, 11 j., Cheribon 8 Jan. — C. D. van der Linden, Lombok 14 Oct.

VREEMDEN-LIJST.

AANGEKOMEN.

16 Jan. D. de Looper en J. F. Mentel, beiden van Pasoeroean. — 16 Jan. C. Neijndorff, van Toeban; J. C. van Leeuwen en J. F. van Leeuwen, beiden van Pasoeroean. — 17 Jan. J. Ruijl en W. Meijer, beiden van Batavia; A. G. de Fisser, van Pasoeroean. — 18 Jan. H. A. Landtrecht, van Grissee. — 19 Jan. J. B. Siau, R. M. Pareira, C. F. Reisner en P. E. Berlauwt, allen van Pasoeroean. — 21 Jan. F. K. L. de Vogel, van Pasoeroean; K. S. Olmeijer, van Grissee.

VERTREKKENDE PERSONEN.

T. Modderman, Jr. — Jkhr. V. M. de Brauw. — A. J. A. Oudenampsen. — Jkhr. C. L. J. van Hogendorp en echtgenoote,

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
Jan.	16	Nederl. Ind.	Little Tot.	Katjoong.	Toeban.
"	—	" "	Krabbe.	Mardam.	"
"	—	" "	Stoomschip Macasser.	F. H. Schmidt.	Batavia.
"	18	Nederlandsche	Hendrina.	C. M. Pompe.	Pasoeroean.
"	19	"	Elisabeth.	H. F. Klok.	Batavia.
"	—	Z. M.	Fregat Prins Frederik der Nederlanden.	Kapt. t/z A. C. van Braam Houckgeest.	Pasoeroean.
"	—	" "	Stoomschip Celebes.	Luit. t/z 1ste kl. J. E. de Man.	"
"	20	Nederl. Ind.	Fathool Joesoor.	Sech Achm. bin Mohamat Baoeseer.	Batavia.
"	—	" "	So-ootdin.	Sech Schan bin Said Baoeseer.	"
"	21	" "	Menado.	B. J. Schippers.	Banjermassing.
"	—	" "	Carolina.	Pa Jattie.	Probolingo.
"	—	Nederlandsche	Provincie Drenthe.	H. Beckering.	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Naar
Jan.	16	Nederl. Ind.	Stoomschip Banda.	C. C. L. Neijts.	Batavia via Samarang.
"	17	Z. M.	" Celebes	Luit. t/z 1ste kl. J. E. de Man.	Pasoeroean.
"	19	Nederl. Ind.	Little Tot.	Katjoong.	"
"	—	" "	Krabbe.	Mardam.	"
"	—	" "	Hing Goan.	Maas Agoos Mohamat Taijeep.	Grissee.
"	—	" "	Dennok Bientang Toedjoe.	Liem Pik-I.	"
"	20	Nederlandsche	Schelde.	H. A. W. van Reede.	Nederland.
"	—	"	Loopuit.	C. C. Boumeester.	"
"	—	"	Elisabeth Anthonia.	J. Jansen.	" via Probolingo.
"	—	"	Europa.	H. Poort.	" " Pasoeroean.
"	—	"	Maria Adriana.	S. van der Held.	Rotterdam.
"	—	Nederl. Ind.	Stoomschip Macasser.	F. H. Schmidt.	Batavia.
"	21	Nederlandsche	Maria Agnes.	R. A. Tange.	Amsterdam via Pasoeroean.
"	—	"	Cornelia.	J. B. Jaski.	Nederland via Probolingo.
"	22	Z. M.	Korvet Van Speijk.	Kapt. luit. t/z M. F. Courier dit Dubekart.	Nederland.
"	—	Nederl. Ind.	Stoomschip Celebes.	Luit.-ter-zee 1ste kl. J. E. de Man.	Koers stellende om de Oost.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Bestemming	Agenten
Nederlandsche	Hendrina.	C. M. Pompe.	Nederland	Schimmelpenninck & Co.
"	Elisabeth.	H. F. Klok.	"	Van Leeuwen & Co.
"	Souburg.	H. B. L. Evers.	"	" " " "
"	Johanna Geertruida.	P. Flens.	"	Ruijl Cramer " "
"	De Lucia Maria.	G. Papineau.	"	Kervel & Co.
"	Willem Eggerts.	H. Faber.	"	Ruijl Cramer & Co.
Nederl. Ind.	Banka.	G. Schuit.	Molukkos	Said Jafar Segaf.
" "	Indramaijoe.	Sech Abdulla Alkederie.	"	Sech Achmad Baädilla.
" "	IJdroesie.	Sech Abdulla Bofagie.	Banjermassing	Gezagvoerder.

Aangekomen Passagiers.

Met de Stoomboot *Macasser*, de heer J. Ruijl, 2e luit. Eijpen, Onder-Intendant Dekker en echtgenoote, Z. M. troepen en 9 man équipage van Z. M. stoomschip *Etna.* — Met de Ned. bark *Menado*, Z. M. troepen. — Met de Ned. bark *Provincie Drenthe*, de heeren H. F. des Sauvagie, J. L. Brengolle en echtgenoote.

Vertrokken Passagiers.

Met de stoomboot *Banda*, de heeren F. van Delden, T. B. Karthaus, Mevr. de wed. Brilman en bannelingen. — Met de Ned. bark *Maria Adriana*, de off. van administ. der 2e kl. van de Ned. Marine F. H. Baak. — Met de stoomboot *Macasser*, de heeren F. W. Muller, R. M. Pereira, Z. M. troepen en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. Fregat Prins Frederik der Nederlanden, korvet Nehalenia, de stoomschepen Batavia en Etna, de brik de Haai en de schoenerbrik de Lansier; de schepen Ammana Tulbarie, Samarang, Lucia Maria en Elisabeth; de stoomschepen Java en Langin Lemongan; de barken Fatal Maän, Abdul Hassim, Emelie, Blora, Brothers, Djabier, Waterloo, Castor, Telegraph, Banka, Elmasshoor, den Elahout, Constantia, Indramaijoe, Adenan, IJdroessie, Zalt-Bommel, Balgis, Johanna en Geertruida, Souburg, Hendrina, Fathool Joesoor, Menado, Provincie Drenthe; de brikken Willem Eggerts en So-ootdin; de schoeners Isabel, Mastora, Kiem Ingsoen, Doris, Bella, Kembang Djepoon, Senio en Carolina.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

16 Jan. de Nederl. bark *Jan Pieterzoon Koen*, gezagv. J. Verloop, van Probolingo.

17 Jan. de Ned. Ind. schoener *Katjong*, gezagv. Soks, van Soerabaya.

18 Jan. de Ned. Ind. schoener *Mansoer*, gezagv. Sageet, van Bezoekie.

19 Jan. de Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam en de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, beide van Soerabaya.

VERTROKKEN.

16 Jan. de Nederl. bark *Hendrina*, gezagv. C. M. Pompe, van Soerabaya.

19 Jan. de Nederl. bark *Alblasserdam*, gezagv. P. G. Pott, van Soerabaya.

Aan- en uitvoer te Pasoeroean van 14 tot en met 19 Jan. 1856.

UITVOER.

Naar Soerabaya met de Ned. bark *Hendrina*, gez. C. M. Pompe, $7009\frac{81}{100}$ picols suiker en 179 picols koffij.

Naar Soerabaya met de Ned. bark *Alblasserdam*, gez. P. G. Pott. $9000\frac{10}{100}$ picols suiker.

SUMANAP.

VERTROKKEN.

18 Jan. de Ned. Ind. schoener *Sophia*, gezagv. Siendoe Djaija, naar Soerabaya.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De schoeners Indram Eljoesoor, Mifrejool Moelook, Sie Damar, Maria, Sumanap, Fathool Haer, Almashoor, de brik Sie Kanoegrahan en de bark Hector.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van 17den dez tot en met den 22sten Januarij 1856.

AANVOER

Van Batavia en Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Macassar*, gezagv. H. Schmidt, agent W. Cores de Vries.

10 ktn. cambriks, Order; 7 ktn. gedr. katoen, Adam & Co; 2 coll. modewaren van wol en katoen, Behrend; 2 ktn. kramerijen, Van Leeuwen & Co; 1 kistje kramerijen, Deeleman; 6 ktn. zijden stoffen, Tjia Oentak; 372 pic. rijst W. Cores de Vries.

Van Batavia per het Ned. Ind. schip *Soôtden*, gezagv. Sech Schan Bauzir, agent Gezagvoerder.

500 ps. vloersteenen, 8 ktn. provisien, 200 kistjes amandelen, 56 ktn. zuren, Order; 27 ktn. lijnwaden en koopmanschappen, Van Leeuwen & Co; 230 pic. ijzeren, Fraser Eatan & Co.

Van Banjarmassing per het Ned. schip *Menado*, gezagv. B. Schippers, agent W. Cores de Vries.

320 tonnen steenkolen, W. Cores de Vries.

Van Nederland per het Ned. schip *Provincie Drenthe*, gezagv. H. Beckering, agenten Schimmelpenninck & Co.

4 ktn. en bussen olie, 2345 staven en bossen ijzer, N. H. M.; 5 ktn. manufacturen, Van Leeuwen & Co; 38 kelders genever, Order; 8 stuks ijzeren assen, 270 ktn. manufacturen, N.H.M.; 1 kistje diversen, de Jeeger; 1 kistje boeken, Kreijenberg; 1 kistje diverse, Van den Broek; 4 ktn. en pullen provisien, Gebr. Kocken; 2 ktn. confituren, Fraser Eaton & Co; 25 ktn. wijn, de Mol van Otterloo, 20 oxhd. en 5 ankers azijn, Order; 50 vtn. bier, Ruijl Cramer & Co; 2 hammen, Order.

UITVOER.

Naar Molukkos en Balie per de Ned. Ind. brik *Gleaner*, gezagv. F. Thierbach.

25 kelders genever, 13 coll. diverse provisiën, Gebr. Van Delden; 10 ktn. en bln. lijnwaden, Adam & Co; 20 ktn. anijs, 1 kistje valsch goud en zilver passement, 20 pic. suiker, Van Eck & Co; 2 mdn. aardewerk, 2 pic. koperwerken, 1 kt. hoeden, Gezagvoerder; 1 kt. Man. sigaren, 2 ktn. opium, McMillan Marten & Co; 25 ktn. wijn, 25 ktn. cognac, Bechade.

Naar Balie per de Ned. Ind. schoener *Kiat Lie*, gezagv. Ho Tinglo.

4 ktn. gev. en gedr. katoen, McMillan Marten & Co; 4 ktn. gedr. katoen, Adam & Co; 1 bl. madapollams, Fraser Eaton & Co; 70 ps. ledige-olie tonnen, 2 ktn. thee, en eenige chins. goederen en kleinigheden, Gezagvoerder.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Ned. schip *Europa*, gez. H. Poort.

$2001\frac{70}{100}$ pic. suiker, 100 pic. rotting, 50 pic. sapanhout, N. H. M.

Naar Rotterdam per het Ned. schip *Maria Adriana*, gezagv. S. Van der Held.

$10001\frac{18}{100}$ pic. suiker, 80 pic. koffij, N. H. M.

Naar Nederland per het Ned. schip *Schelde*, gezagv. H. A. van Reede.

150 pic. rotting, 1500 ps. runderhuiden, 2026 pic. koffij, $9001\frac{68}{100}$ pic. suiker, 1610 pic. koffij, N. H. M.

Naar Nederland per het Ned. schip *Loopuit*, gezagv. C. C. Boumeester.

$3438\frac{78}{100}$ pic. suiker, 2560 pic. koffij, 58 ktn. koperen duiten, 30 pic. sapanhout, 65 pic. rotting, N. H. M.

Naar Nederland via Pasoeroean, per het Ned. schip *Maria Agnes*, gezagv. R. A. Tange.

$2003\frac{48}{100}$ pic. suiker, 1000 pic. koffij, 40 pic. rottng, N. H. M.

Naar Nederland via Probolingo per het Ned. schip *Cornelia*, gezagv. J. B. Jaskie.

2500 pic. koffij, 53 kisten koperduiten, N. H. M.

Naar Padang via Batavia per de stoomboot *Makassar*, gezagv. H. Schmidt.

2 ktn. katoenen, 17 lappen, Schimmelpenninck & Co; 2 ktn. drills, 6 ktn. bijtels, Adam & Co; $103\frac{11}{100}$ pic. katjang, Ruyl Cramer & Co; 11 ktn. blaauw katoen, Schimmelpenninck & Co; 6 pic. gedr. garnalen, Oeij-Kong-Yan; $5\frac{35}{100}$ pic. Jav. medicijn, Martherius; 12 pic. Jav. koperwerken, Sech Magrook; 2 pakken madr. paijoongs, Sech Hassan; $7\frac{1}{2}$ pic. koper-werken, Sech Abdul Rahman Ataniemie.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 per picol *f* $16\frac{1}{2}$. — No. 15 *f* 16. — No. 14 *f* $15\frac{1}{2}$. No. 13 *f* 15. — No. 12 *f* $14\frac{1}{2}$. —
KOFFIJ per picol *f* 29 à *f* 30.—
RIJST (CARGA) per koijang *f* 150 à *f* 155.—
Id. (WITTE) " " *f* 180 à *f* 190.—
KOEHUIDEN per 100 st. *f* 300.—
ARAK per legger *f* 85.
OLIE (KLAPPER) per picol *f* 25. —
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN *f* 10 à *f* 11.—
ROTTING *f* 8 à *f* 9. —
WISSELKOERS. Holl. *f* 103.25.— Eng. *f* 11.60.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 27sten Januarij des morgens ten half 9 ure.

Nederduitsch.

Ds. VAN DAVELAAR.

VOORBEREIDING.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 27sten Januarij des morgens ten half 9 ure.